

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง คำสุภาพ (๑)

ครูวิไลพร วิไลลักษณ์

ไทย

คำสาภาพ

www.get4marts.com

คำสุภาพ

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ป. ๖/๒ ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะ
และบุคคล

โคนันทิวีสาล

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พราหมณ์ผู้ยากจนผู้หนึ่งได้ลูกโคตัวหนึ่งมาเลี้ยงชื่อว่า “นันทิวีสาล” โดยพราหมณ์ได้เลี้ยงดูลูกโคนันทิวีสาลเป็นอย่างดีเสมอมาและรักราวกับเป็นลูกของตนเองแท้ๆ จนกระทั่ง นันทิวีสาลเติบโตใหญ่ขึ้นก็คิดจะตอบแทนบุญคุณของพราหมณ์ด้วยใจกตัญญู

วันหนึ่งโคนันทิวีสาลรู้ว่าตนนั้นมีพละกำลังมากจึงบอกแก่พราหมณ์ว่า “พ่อพราหมณ์เอ๋ย ท่านจงไปแจ้งแก่ไควนทกเศรษฐีเถิดว่าโคของท่านคือตัวข้าสามารถลากเกวียน ๑๐๐ เล่ม ที่ผูกติดกันและเต็มไปด้วยกรวดหินให้เคลื่อนที่ได้ โดยเติมพันทันด้วยเงินหนึ่งพันกหาปณะเถิด” พราหมณ์จึงทำตาม ที่โคนันทิวีสาลบอก เมื่อวันนัดมาถึงพราหมณ์ได้เทียมโคนันทิวีสาลไว้ที่เกวียนเล่มแรก เพื่อลากเกวียน ๑๐๐ เล่มที่ผูกติดกันและยังเต็มไปด้วยกรวด หิน ดิน ทรายเต็มเกวียน จากนั้นจึงขึ้นไปนั่งบนเกวียน เจื่อปฏักขึ้นแล้วกล่าวด้วยถ้อยคำหยาบคายว่า “ไอ้โคโง่ ไอ้โคโง่ จงลากเกวียนไปเดี๋ยวนี้” โคนันทิวีสาลได้ยินดังนั้นก็รู้สึกน้อยใจ จึงหยุดยืนนิ่งไม่ยอมลากเกวียนต่อ สุดท้ายพราหมณ์ก็ต้องเสียเงินเติมพันทันให้แก่เศรษฐีไป ด้วยความเสียดายเงิน ทำให้พราหมณ์เอาแต่นอนซึมเศร้าอยู่ในเรือน โคนันทิวีสาลรู้สึกสงสาร จึงบอกให้พราหมณ์กลับไปทำเดิพันทันกับโคนันทกเศรษฐีอีกครั้งด้วยเงิน

สองพันหกหยาบณะ พร้อมยืนยันว่าคราวนี้ตนจะทำให้พราหมณ์เป็นฝ่ายได้ทรัพย์มาโดยขอรับรองว่าคราวนี้พราหมณ์จงอย่าเรียกตนด้วยถ้อยคำหยาบคาย

เมื่อถึงวันนัดหมายอีกครั้ง พราหมณ์ก็ทำตามทีโคนนทิวีสาลต้องการ โดยใช้คำพูดที่อ่อนหวานว่า “**นันทิวีสาลลูกรัก จงลากเกวียนนี้ไปข้างหน้าด้วยเถิดลูก**” เมื่อจบคำพูดอันอ่อนหวานนี้ก็ทำให้โคนนทิวีสาลเป็นฝ่ายชนะไปได้ในที่สุด และได้เงินเดิมพันมาพร้อมกับผู้คนที่มุ่งดูเหตุการณ์ก็มอบทรัพย์สินให้แก่โคนนทิวีสาลด้วยความศรัทธา ซึ่งทรัพย์สมบัติทั้งหมดนั้นก็ตกเป็นของพราหมณ์แต่ผู้เดียว

ข้อคิดจากนิทาน : ผู้ที่พูดจาหยาบคายมักจะไม่มีใครชอบ ส่วนผู้ที่พูดจาไพเราะอ่อนหวานมักได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่นอยู่เสมอ

ที่มา www.muengthai.com/โคนนทิวีสาล

คำสุภาพ สุภาพนั้นเป็นจันใด
ถ้อยคำไทยทั้งมวลควรศึกษา
คำสุภาพแม้แต่พระราช
ยังทรงใช้ด้วยว่าเป็นคำดี

ถ้อยสุนทรพราศรัยไม่ซึ่งเครียด
มิหยาบเหี้ยมดผู้ใดให้หมองสี
เหมาะสมะบุคคลดลไมตรี
เหมาะกาลเทศะมีประโยชน์ครัน

ทั้งผู้น้อยผู้ใหญ่ใช้เหมาะสม
กล่าววาจาน่าชมไม่เด็ดฉันท
มีคารวะเกรงใจให้เกียรติกัน
สื่อสัมพันธ์สร้างไว้ในสังคม

ฐ. นาครทรรพ

คำสุภาพ

เป็นการใช้ถ้อยคำสุภาพ เลือกใช้คำให้ถูกต้อง
เหมาะสม ตามกาลเทศะ และบุคคล คำสุภาพ
เป็นส่วนหนึ่งของคำราชาศัพท์กฎเกณฑ์
การใช้คำสุภาพ ไม่กำหนดตายตัวบางคำใช้
ในภาษาพูด บางคำใช้ในภาษาเขียน

ลักษณะของถ้อยคำสุภาพ

๑. ไม่เป็นคำหยาบหรือคำต่ำ
๒. ไม่เป็นคำพวนที่มีความหมายหยาบคาย
๓. ไม่เป็นคำห้วนหรือคำกระด้าง
๔. ไม่เป็นคำอุทานที่ไม่แสดงความเคารพ
๕. ไม่เป็นคำแสลงหรือคำคะนอง

แนวการใช้คำสุภาพ

๑. เปลี่ยนคำพูดกลาง ๆ เป็นคำสุภาพ
เช่น ไม่รู้ เปลี่ยนเป็นไม่ทราบค่ะ
๒. ใช้คำว่า ครับ หรือค่ะ ลงท้ายประโยค
๓. เลี่ยงคำพูดที่ผู้ฟังไม่สบายใจ

คำราชาศัพท์หมวดคำสุภาพ

คำสามัญ	คำสุภาพ
ผักบุ้ง	ผักทอดยอด
ผักกระเฉด	ผักรันออน
ผักตบ	ผักสามหาว
ดอกสลิด	ดอกขจร
ดอกขี้เหล็ก	ดอกเหล็ก
ถั่วอก	ถั่วพะยอม
ฟักทอง	ฟักเหลือง
กล้วยไข่	กล้วยกระ กล้วยเปลือกบาง
แตงโม	ผลสุก
กล้วยบัวขี้	นารีจำศีล
ปลาสด	ปลาใบไม้
ปลาช่อน	ปลาหาง
ปลาไหล	ปลายาว
หมู	สุกร
ควาย	กระบือ
วัว	โค
หมา	สุนัข
แมว	วิหาร์
ลิง	วานร
ขนมขี้หนู	ขนมทราย
ขนมใส่ไส้	ขนมสอดไส้
ขนมจีน	ขนมเส้น
เครื่องจิ้ม	เครื่องเคียง
อ้วก ราก	อาเจียน
คนออกลูก	คลอดบุตร
สัตว์ออกลูก	ตกลูก
หัวคน	ศีรษะ
ตีน	เท้า
ขี้ของสัตว์	มูล
ขี้กลาก	โรคกลาก
ขี้เรื้อน	โรคเรื้อน
ขี้ผึ้ง	สีผึ้ง

คำราชาศัพท์หมวดคำสุภาพ

คำสามัญ	คำสุภาพ
ผักบุง	ผักทอดยอด
ผักกระเฉด	ผักรุ้นอน
ผักตบ	ผักสามหา
ดอกสลิด	ดอกขจร
ดอกขี้เหล็ก	ดอกเหล็ก
ถั่วอก	ถั่วพะาะ
ฟักทอง	ฟักเหลือง

กล้วยไข่	กล้วยกระ กล้วยเปลือกบาง
แตงโม	ผลอุลิต
กล้วยบวชชี	নারীজাম্বী
ปลาสลิด	ปลาใบไม้
ปลาช่อน	ปลาหาง
ปลาไหล	ปลายาว
หมู	สุกร
ควาย	กระบือ
วัว	โค
หมา	สุนัข
แมว	วิฬาร์

ขนมขี้หนู	ขนมทราย
ขนมใส่ไส้	ขนมสอดไส้
ขนมจิ้น	ขนมเส้น
เครื่องจิ้ม	เครื่องเคียง
อ้วก ราก	อาเจียน
คนออกลูก	คลอดบุตร
สัตว์ออกลูก	ตกลูก
หัวคน	ศีรษะ
ตีน	เท้า
ขี้ของสัตว์	มูล
ขี้กลาก	โรคกลาก

นักเรียนทำบัตรคำ...เรื่องคำสุภาพ

กิจกรรม...ตอบบัตรคำ

ศึกษา

ตัวอย่างคำสุภาพ

กล้วยไข่

กล้วยเปลือกบาง กล้วยกระ

ขอขอบคุณที่มาภาพ :

<https://www.siamfreshmarket.com/portfolio/bananagolden>

ขนมขี้หนู

ขนมทราย

ขนมใส่ไส้

ขนมสอดไส้

ปลิง

ชัลลูกะ ชัลลูกา

ดอกกลีดิ

ดอกขจร

ขอขอบคุณที่มาภาพ :

<http://oknation.nationtv.tv/blog/surpinyo/2013/01/01/entry-2>

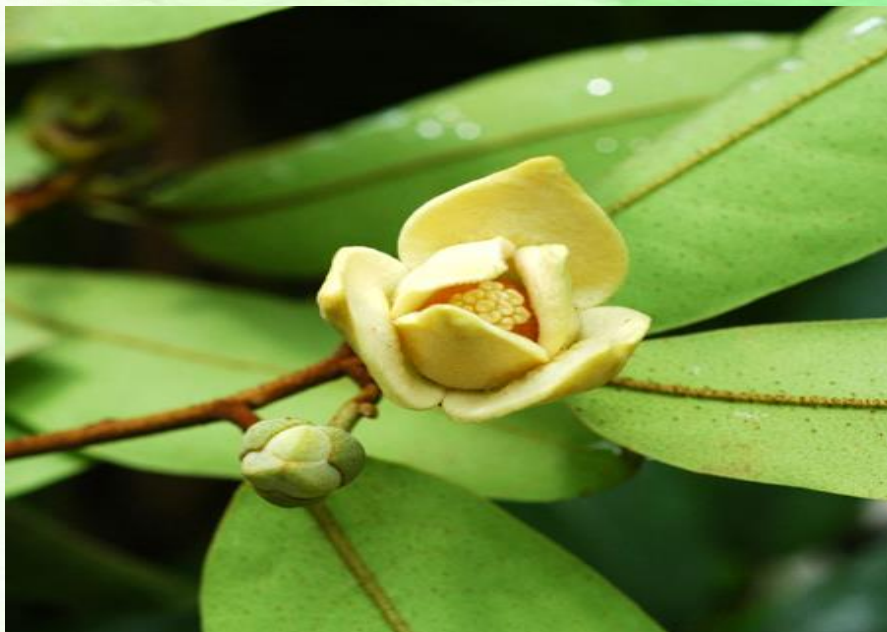
ดอกซ่อนชู้

ดอกซ่อนกลิ่น

ดอกนมนแมว

ดอกถั่ววิฬาร์

ผักบุ้ง

ผักทอດยอด

ดอกยี่หุบ

ดอกมณฑาขาว

ดอกผักตบ

ดอกสามหาว

ดอกขี้เหล็ก

ดอกเหล็ก

ออกลูก

ตกลูก

กล้วยบวชชี

นารีจำศีล

ขอขอบคุณที่มาภาพ :

<https://food.mthai.com/dessert/104657.html>

ถั่วดำต้มหวาน

จรกาลงสร้าง

ดอกมะลิ

ดอกมัลลิกา

ต้นตำแย

ต้นอเนกคุณ

ถั่วงอก

ถั่วงอก

ปลาช่อน

ปลาหาง

ขอขอบคุณที่มาภาพ : https://th.pngtree.com/freepng/fresh-big-blackfish_2156934.html

ปลาร้า

ปลาม้าจระ

ปลาไหล

ปลายาว

ผักกะฉาด

ผักร้อนอบ

ขอขอบคุณที่มาภาพ : http://thailand-an-field.blogspot.com/2009/12/blog-post_2061.html

พริกขี้หนู

พริกเม็ดเล็ก

ฟักทอง

ฟักเหลือง

ขอขอบคุณที่มาภาพ :

<https://amprohealth.com/food/pumpkin/>

สากกระเบือ

ไม้ตีพริก

กะปิ

เยื่อเคย

ขอขอบคุณที่มาภาพ :

<https://mgronline.com/travel/detail/9580000057140>

คำสามัญ

คำสุภาพ

โรงพัก

สถานีตำรวจ

ห้องน้ำ

สุขา

ขี้กลาก

โรคกลาก

ขนมจีน

ขนมเส้น

คำสามัญ	คำสุภาพ
ขี้ช้าง	มูลช้าง
ขนมตาล	ขนมทองฟู
ขี้เรื้อน	โรคเรื้อน
เจ็ดอย่าง	เจ็ดประการ

คำสามัญ

คำสุภาพ

มะม่วง

ผลอัมพวา

ใส่กางเกง

สวมกางเกง

ซ้างตัวเมีย

พัง

ซ้างตัวผู้

พลาย

คำสามัญ	คำสุภาพ
หมอต้าแย	หมอผดุงครรภ์
ตักแปด	อาคารแปด
เห็ดโคน	เห็ดปลวก
ลู่คู	แปดตัว

กิจกรรมจ่ายตลาด

รู้ไหมคุณแม่ให้หนูหน่อย
ไปซื้ออะไรที่ตลาด

นี่คือรายการที่คุณแม่สั่งซื้อ

๑. ผักทอดยอด ๒ กำ

๒. ผักรูกอน ๓ กำ

๓. ถั่วพู ๑ กิโลกรัม

๔. ปลาหาง ๑ กิโลกรัม

๕. ปลามังกร ๑ กิโลกรัม

นี่คือรายการที่คุณแม่สั่งซื้อ

๖. ผลอัมพวา ๑ กิโลกรัม

๗. กล้วยเปลือกบาง ๒ หวี

๘. เยื่อเคย ครึ่งกิโลกรัม

๙. ขนมน้ํา ๑ กิโลกรัม

๑๐. ขนมหทราย ๒ ถัง

รายการที่คุณแม่สั่งซื้อคือ

๑. ผักบุ้ง	๒ กำ
๒. ผักกระเฉด	๓ กำ
๓. ถั่วงอก	ครึ่งกิโลกรัม
๔. ปลาช่อน	๑ กิโลกรัม
๕. ปลาร้า	ครึ่งกิโลกรัม

รายการที่คุณแม่สั่งซื้อคือ

๖. มะม่วง	๑ กิโลกรัม
๗. กุ้งแช่	๒ หวี
๘. กะปิ	ครึ่งกิโลกรัม
๙. ขนมหิน	๑ กิโลกรัม
๑๐. ขนมหิน	๒ ถัง

เปลี่ยนคำสุภาพ
ให้เป็นคำสามัญ

๑. ปิยพงษ์ชอบกินผักทอดยอด

๒. มาติสาซื้อผลอุลิตมา ๒ ผล

๓. ผักรูนอนจานนี้อร่อย

๔. นิดชอบกินขนมทรายมาก

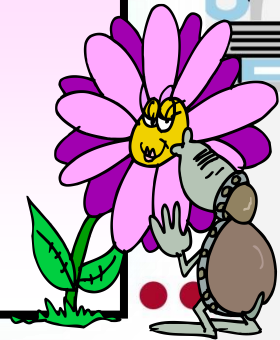
๕. คุณแม่ชอบทานขนมเส้น

๖. แทนคุณชอบทานปลามัจฉะ

๗. แม่นไปซื้อเยื่อเคยที่ตลาด

๘. กรรณกมีอาการคันเพราะโดนต้น

อเนกคุณ

ตรวจสอบ ความถูกต้อง

๑. ปิยพงษ์ชอบกิน**ผักบุง**

๒. มาติสาซื้อ**แตงโม**มา ๒ ผล

๓. **ผักกระเฉด**จานนี้อร่อย

๔. นิดชอบกิน**ขนมขี้หนู**มาก

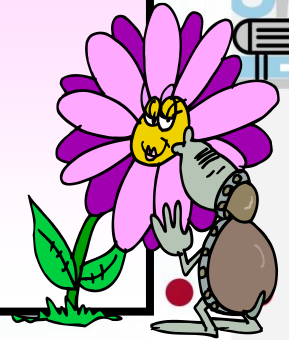
๕. คุณแม่ชอบทาน**ขนมจีน**

๖. แทนคุณชอบทาน**ปลาร้า**

๗. แม่ไปซื้อ**กะปิ**ที่ตลาด

๘. กรรณกมีอาการคันเพราะโดน**ต้น**

ตำแย

ใบงานที่ ๐๒ เรื่อง คำสุภาพ

คำชี้แจง เลือกคำสุภาพที่ใช้กับพระสงฆ์ หรือ สุนัขพจนทั่วไปมาเขียนเรื่องตามจินตนาการ
อย่างน้อย ๗ คำ ความยาวไม่น้อยกว่า ๑๐ บรรทัด

สงฆ์	เจ้าวัด	นิมนต์	พระเคน	มรณภาพ
ดอกขจร	สุนัข	กระป๋อง	หอยนางรม	หมอลำครุฑ

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

